

OPS

tuki 2016

Esiopetuksesta perusopetukseen

Anja Huurinainen-Kosunen

15.1.2014

Lapsen kasvun ja kehityksen polku

- varhaiskasvatus 0- 6 v (=päivähoito ja esiopetus) ->
- esiopetus 6 v. ->
- perusopetus alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää 7 vuotta ->
- perusopetus ->
- toisen asteen koulutus peruskoulun jälkeen

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS VARHAISKASVATUKSEN VALTAKUNNALLISISTA LINJAUKSISTA (2002)

- Varhaiskasvatussuunnitelma sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet muodostavat lapsen kasvua ja oppimista edistävän yhtenäisen kokonaisuuden.
- Ensisijainen vastuu lasten kasvatuksesta on lasten vanhemmilla. Yhteiskunnan tehtävä on tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään.
- Varhaiskasvatus ja siihen kuuluva esiopetus sekä perusopetus muodostavat lapsen kehityksen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden.

Varhaiskasvatussuunnitelma (varsu)

- Tavoitteena on
 - varhaiskasvatuksen (0-6 v) laatuun vaikuttaminen
 - vanhempien ja henkilöstön kasvatuskumppanuus
 - neuvolan, päivähoidon, esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyö
 - kaikissa lapsiperheiden palveluissa omaksutaan lapsi- ja perhelähtöiset varhaiskasvatuksen toimintatavat ja yhteistyökäytännöt
 - lapsen varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuus määrittyy tällöin kunkin lapsen ja hänen perheensä tarpeista.

Esiopetus

- toteutetaan perusopetuslain mukaisesti
- kuuluu opetusministeriön toimivaltaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa
- monissa kunnissa esiopetusta järjestetään sosiaali- ja opetustoimen yhteistyönä sekä päivähoitopaikoissa että kouluissa
- oikeus maksuttomaan esiopetukseen vähintään 700 tuntia vuodessa pääsääntöisesti vuotta ennen oppivelvollisuuden alkua
- opetushallitus hyväksyy valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet -> paikalliset opetussuunnitelmat -> yksiköt laativat omansa

Esiopetuksen laatu

Hujala, E. , Backlund-Smulter, T., Koivisto, P., Parkkinen, H. Sarakorpi, O. Suortti, T. Niemelä, I. Kuronen, G. Knubb-Manninen, A-S. Smeds-Nylund, R., Hietala, E. Korkeakoski , E. 2012. Esiopetuksen laatu. Koulutuksen arviointineuvoston julkaisuja 61. Jyväskylä .

- Antaa runsaasti tietoa esiopetuksen käytänteistä, toimintatavoista ja kehittämisalueista.

Esiopetussuunnitelman perusteet- luonnos

- esiopetus perustuu leikinomaiseen, lapsen kehitystasosta lähtevään toimintaan
- edistää lapsen kielellistä kehitystä sekä valmiuksia uusien asioiden oppimiseen
- toimintaa suunnitellaan ops:n tavoitteiden suunnassa
- lapsen osallisuus, leikki, toimintakulttuuri, oppimisympäristö
- tavoitteena on, että esiopetuksessa lapsen myönteinen minäkuva vahvistuu ja hänen oppimaan oppimisen taitonsa kehittyvät
- lapsi omaksuu perustietoja, -taitoja ja -valmiuksia oppimisen eri alueilta ikänsä ja edellytystensä mukaisesti

Esiopetuksen toteuttaminen

- toteutetaan päiväkodissa tai koulussa
- luokanopettaja tai lastentarhanopettaja
- on osa oppimisen jatkumoa
- leikki, oppiminen, lapsen kiinnostuksen kohteet, yhteisöllisyys, kiireettömyys, kestävä kehitys, yksilöllinen tuki ja ohjaus
- opettaja ohjaa oppimista, konkreettista kokeilemistä, tutkimista, aktiivista osallistumista sekä muuta tiedon hankintaa ja ongelmien ratkaisemista
- on eheytettyä opetusta

Esiopetuksen toteuttaminen

- ei oppiaineita, vaan oppimiskokonaisuuksia
- lapsen yksilöllistä kasvua, kehitystä ja oppimista tuetaan
- lapselle annetaan aikaa harjoitella, leikkiä ja oppia omaan tahtiin
- oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden:
 - työtavat, vuorovaikutus, yhteisöllinen toimintakulttuuri sekä tietojen ja taitojen oppiminen
- oppimisympäristöinä käytetään ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä sekä tieto- ja viestintäteknisiä ympäristöjä

Esiopetuksen toteuttaminen

- työtavat ovat sekä oppimisen välineen että oppimisen kohde
- Yhteistyö
- yhteistyö kotien kanssa
 - yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa
 - yhteistyö siirtymävaiheissa
 - arviointi: sen avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista
 - huoltajalle annetaan palautetta säännöllisesti keskusteluissa
 - lapselle voidaan laatia oppimissuunnitelma

Siirtymävaiheen yhteistyön kehittäminen paikallistasolla

Varhaiskasvatus- esiopetus- perusopetus

- Opetussuunnitelma
- Toimintakulttuuri
- Käytänteet
- Opettajien välinen yhteistyö (tutustuminen toisten toimintakulttuureihin)
- Oppilashuollon välinen yhteistyö
- Tiedon siirtäminen
- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Viikin alueella tehtävä yhteistyö

- Yhteistoimintasuunnitelma: päiväkodit ja kaksi koulua
- Yhteisiä tapaamisia ja koulutustilaisuuksia
- Eskarilaisten kouluun tutustumista.
- Koulujen erityisopettajat vierailevat keväällä esiopetusryhmissä.
- Syksyllä esiopettajat käyvät koulussa tapaamassa entisiä eskarilaisia.

Esiops-2010

1. Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
 - 1.1. Tehtävä
 - 1.2. Yleiset kasvatuksen ja oppimisen tavoitteet
2. Esiopetuksen toteuttaminen
 - 2.1. Esiopetuksen järjestäminen
 - 2.2. Oppimiskäsitys
 - 2.3. Oppimisympäristö
 - 2.4. Työtavat

Esiops-luonnos 2013

- Johdanto (valmistellaan myöhemmin)
- 1. Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
 - 1.1. Kansallinen ohjausjärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet
 - 1.2. Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet
 - 1.3. Esiopetuksen tehtävä osana oppimisen polkua
 - 1.4. Esiopetuksen arvoperusta
 - 1.5. Oppimiskäsitys
 - 1.6. Laaja-alainen osaaminen
 - 1.7. Paikallisesti päätettävät asiat (valmistellaan myöhemmin)
- 2. Kasvua ja oppimista tukeva oppimiskulttuuri
 - 2.1. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet
 - 2.2. Oppimisympäristöt esiopetuksessa
 - 2.3. Yhteistyö esiopetuksessa ja siirtymävaiheissa
 - 2.4. Paikallisesti päätettävät asiat (valmistellaan myöhemmin)

Esiops-2010

3. Esiopetuksen yksityiskohtaiset tavoitteet ja sisällöt

3.1. Eheyttäminen

3.2. Keskeiset sisältöalueet

- Kieli ja vuorovaikutus
- Matematiikka
- Etiikka ja katsomus
- Ympäristö- ja luonnonntieto
- Terveys
- Fyysinen ja motorinen kehitys
- Taide ja kulttuuri

Esiops-luonnos 2013

- **3. Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet**
- 3.1. Monipuoliset työtavat
- 3.2 Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena
- 3.3. Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet
 - Ilmaisun monet muodot
 - Kielen rikas maailma
 - Minä ja meidän yhteisömme
 - Mielenkiintoinen ympäristöni
 - Kasvan ja kehityn
- 3.4. Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä
- 3.5. Paikallisesti päätettävät asiat (valmistellaan myöhemmin)

Esiops-2010

- 4. Kasvun ja oppimisen tuki
 - 4.1. Yleinen tuki
 - 4.2. Tehostettu tuki
 - 4.3. Erityinen tuki
 - 4.4. Kasvun ja oppimisen tuki paikallisessa opetussuunitelmassa
 - 4.5. Yksilölliset suunnitelmat esiopetuksessa
 - Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma
 - - Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Esiops-luonnos 2013

- 4. Lapsen kasvun ja oppimisen tuki
- 4.1. Yleinen tuki
- 4.2. Tehostettu tuki
- 4.3. Erityinen tuki
- 4.4. Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot
- 4.5 Paikallisesti päätettävät asiat (valmistellaan myöhemmin)

Esiops-2010

- 5. Kasvun ja opetuksen tukimuodot
 - 5.1. Esiopetuksen opetusjärjestelyihin liittyvä tuki
 - erityisopetus, pidennetty oppivelvollisuus
 - 5.2. Esiopetuksen muu tuki
 - yhteistyö kodin kanssa
 - tulkitsemis- ja avustajapalvelut
 - 5.3. Esiopetuksen oppilashuolto ja turvallisuuden edistäminen
 - oppilashuolto, turvallisuuden edistäminen, henkilötietojen käsittely, salassapito ja tietojen luovuttaminen

Esiops-luonnos 2013

- 5. Esiopetuksen oppilashuolto (valmistellaan myöhemmin)
- 5.1. Oppilashuolto
- 5.2. Turvallisuuden edistäminen
- 5.3. Henkilötietojen käsittely, salassapito ja tietojen luovuttaminen
- 5.4. Paikallisesti päätettävät asiat

Esiops-2010

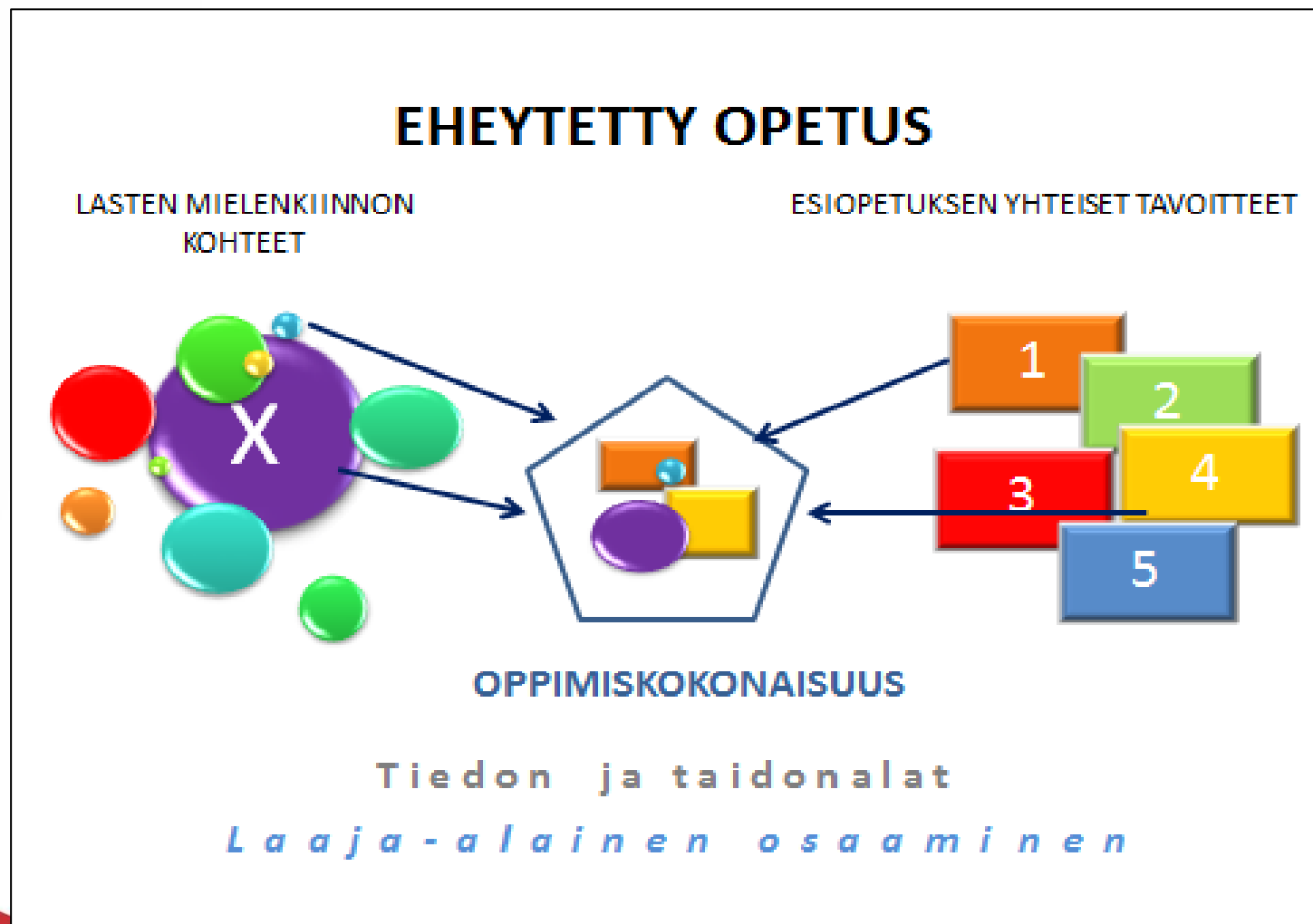
6. Eri kieli- ja kulttuuriryhmien sekä erityisen koulutustehtävän mukainen esiopetus, vieraskielinen esiopetus ja kotimaisten kielten kielikylypy
 - saamenkieliset, romanikieliset, viittomakieliset, maahanmuuttajat, erityiseen maailmankatsomukselliseen ja kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuva opetus, vieraskielinen esiopetus ja kotimaisten kielten kielikylypy

7. Arviointi

Esiops-luonnos 2013

- 6. Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatustieteelliseen järjestelmään perustuva esiopetus (valmistellaan myöhemmin)

Eheytetty opetus

Arja-Sisko Holappa

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet - luonnos 2013

1. Ilmaisun monet muodot: musiikki, käsityö, kuvataide sekä suullinen ja kehollinen ilmaisu
2. Kielen rikas maailma: kielelliset taidot (kuuntelu, puhuminen, kertominen, keskustelu, ymmärtäminen, muistaminen), lukemisen merkitys, kirjoittamisen merkitys, luku- ja kirjoitustaidon kehittymisen tukeminen, mielenkiinnon herättäminen erilaisiin teksteihin

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet - luonnos 2013

3. Minä ja meidän yhteisömme: lähiympäristön historia, ajankohtaisuus (yhteiskunnallisuus), eettinen ja katsomuskasvatus
4. Mielenkiintoinen ympäristöni: matematiikka, elävä ja eloton luonto, rakennettu ympäristö
5. Kasvan ja kehityn: liikkuminen, ruokailu, kuluttaminen, terveys, turvallinen elämä